

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาแบบวัดความสามารถในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ราชบุรี เขต 2

ชื่อและนามสกุล นางสาวสุธาณี เพชรแย้ม

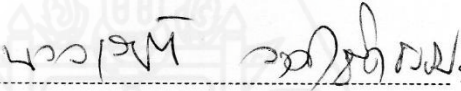
แขนงวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา

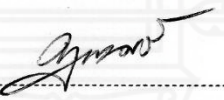
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

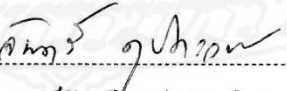
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์ ดร. บุญศรี พรหมมาพันธุ์
2. รองศาสตราจารย์จันทร์ คุปตะวาทีน

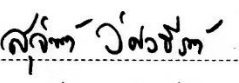
วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2559

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นवलเสนห์ วงศ์เชิดธรรม)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. บุญศรี พรหมมาพันธุ์)

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์จันทร์ คุปตะวาทีน)

ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

๓-๒

ชื่อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนสำหรับ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ผู้วิจัย นางสาวสุธาสินี เพชรแย้ม **รหัสนักศึกษา** 2542500125

ปริญญา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต (การประเมินการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์ ดร. บุญศรี พรหมมาพันธุ์

(2) รองศาสตราจารย์จันตรี คุปตะวาทีน **ปีการศึกษา** 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 และ (2) ตรวจสอบคุณภาพแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำนวน 495 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความตรง ค่าความเที่ยง ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนก

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) แบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีจำนวน 65 ข้อ แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 การอ่านจับใจความสำคัญ การเข้าใจและสรุปความเป็นคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 32 ข้อ ตอนที่ 2 การคิดวิเคราะห์เนื้อหา ความสัมพันธ์และหลักการ เป็นคำถามแบบเลือกตอบ จำนวน 30 ข้อ ตอนที่ 3 การเขียนเพื่อเล่าเรื่องและเขียนตามจินตนาการ เป็นแบบเขียนตอบ จำนวน 3 ข้อ และ (2) แบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน มีคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.84 ค่าความยากระหว่าง 0.27-0.78 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.22-0.72 ซึ่งมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

คำสำคัญ แบบวัดความสามารถ การอ่าน การคิดวิเคราะห์ การเขียน ประถมศึกษา

Thesis title: Development of a Test on Reading, Analysis Thinking and Writing Abilities for Prathom Suksa III Students in Ratchaburi Primary Education Service Area 2

Researcher: Miss Suthasinee Petyam; **ID:** 2542500125;

Degree: Master of Education (Educational Evaluation);

Thesis advisors: (1) Dr. Boonsri Prommapun, Associate Professor;
(2) Chantri Kuptavatin, Associate Professor; **Academic year:** 2015

Abstract

The purposes of this research were (1) to develop a test on reading, analysis thinking and writing abilities for Prathom Suksa III students in Ratchaburi Primary Education Service Area 2; and (2) to verify quality of the test on reading, analysis thinking and writing abilities for Prathom Suksa III Students in Ratchaburi Primary Education Service Area 2.

The research sample consisted of 495 Prathom Suksa III students in Ratchaburi Primary Education Service Area 2 in the academic year 2015. The instrument employed in this research was a test on reading, analysis thinking and writing abilities. Statistics for data analysis were the validity index, reliability coefficient, difficulty index and discriminating index.

The research findings were as follows: (1) the test on reading, analysis thinking and writing abilities was composed of three parts: Part 1 was a test on reading for main idea, comprehension and conclusion; it contained 32 multiple-choice test items; Part 2 was a test on analysis of contents, relationship and principles; it contained 30 multiple-choice test items; and Part 3 was a test on narrative writing and imaginative writing; it was an essay type test with three test items; and (2) the test on reading, analysis thinking and writing abilities had quality as shown by its content validity, its reliability coefficient of 0.84, its difficulty indices ranging from 0.27 - 0.78, and its discriminating indices ranging from 0.22 - 0.72. Thus, the test on reading, analysis thinking and writing abilities had quality indices meeting the pre-determined criteria.

Keywords: Ability test, Reading, Analysis thinking, Writing, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ การพัฒนาแบบวัดความสามารถในการอ่าน กิตติวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 เล่มนี้สำเร็จ ได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญศรี พรหมมาพันธุ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์จันทร์ คุปตะวาทีน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้ซึ่งให้คำปรึกษาแนะนำและให้ความอนุเคราะห์แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์ ครั้งนี้ด้วยความเอาใจใส่อย่างดีเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่ คุณวันทนี รอดอ้าว คุณครูสุรัตน์ งานศรีขำ คุณครูสมศรี เสงประเสริฐ คุณครูศิริรัตน์ จันทร์บรรจ และคุณครูสุมิตรา จันทานุรักษ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูอาจารย์โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลจนสำเร็จคล่องเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา พี่ น้อง รวมถึง คณะครูโรงเรียนชุมชนวัดประสาทสิทธิ์(ศรีพรหมินทร์)ที่ได้ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ที่ให้กำลังใจและให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา พระคุณบิดา มารดา บุรพคุณอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนและปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย

สุชาสินี เพชรแย้ม

สิงหาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดเกี่ยวกับการอ่าน คิวิเคราะห์และเขียน	7
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	25
การสร้างและตรวจคุณภาพแบบวัด	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60
การเก็บรวบรวมข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	68
ตอนที่ 1 คุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหาของแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิวิเคราะห์ และเขียน	69

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความยาก อำนาจจำแนกรายข้อ และความเที่ยง ของแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน ทั้งฉบับ 3 ฉบับ	69
ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 3 ฉบับ	73
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	74
สรุปการวิจัย	74
อภิปรายผล	76
ข้อเสนอแนะ	79
บรรณานุกรม	80
ภาคผนวก	86
ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	87
ข คู่มือการใช้แบบวัดความสามารถในการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน	90
ค ผลของคุณภาพด้านความตรงของแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน	120
ง ผลการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือของแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิควิเคราะห์ และเขียน	125
ประวัติผู้วิจัย	131

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดชั้นปี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 31
ตารางที่ 2.2	เกณฑ์การประเมินการเล่านิทาน 41
ตารางที่ 3.1	จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 59
ตารางที่ 3.2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างนักเรียนที่ใช้ในการวิจัย 59
ตารางที่ 3.3	ตารางกำหนดตัวบ่งชี้ และพฤติกรรมบ่งชี้ ความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน 61
ตารางที่ 3.4	ผังการสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน 62
ตารางที่ 3.5	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อการทดลอง ครั้งที่ 1 63
ตารางที่ 3.6	รายชื่อโรงเรียนและจำนวนนักเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อการทดลองจริง 64
ตารางที่ 3.7	สรุปจำนวนข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน 65
ตารางที่ 4.1	คุณภาพด้านความตรงของแบบวัดความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 69
ตารางที่ 4.2	ค่าความยาก และอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความสามารถในการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการทดสอบจริง 69
ตารางที่ 4.3	ค่าความยาก และอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการทดสอบจริง 71
ตารางที่ 4.4	ค่าความยาก และอำนาจจำแนกรายข้อของแบบวัดความสามารถในการเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการทดสอบจริง 72
ตารางที่ 4.5	ค่าความเที่ยงของแบบวัดความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ทั้ง 3 ฉบับ 73

ญ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1 แสดงการประเมินการอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียน	28
ภาพที่ 3.1 ขั้นตอนการพัฒนาแบบวัดความสามารถในการอ่าน คัดวิเคราะห์ และเขียน	66

